

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10.10.2005

Číslo: Ročník 15 (2005), Číslo 3

Sekce: Přílohy

Název článku: Třikrát proč nad publikacemi knihoven

Autor: Eva Semrádová

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=601>

Třikrát proč nad publikacemi knihoven

Eva Semrádová

Za posledních pět let vypravily knihovny Královéhradeckého kraje do světa 139 publikací, většinou odborných knihovnických příruček, informačních brožur a bibliografických soupisů určených pro uživatele knihoven, ale objevilo se i několik titulů beletrie. Na poli regionální literatury to není stopa příliš široká, zvláště když si připomeneme, že část publikační činnosti tvoří letáky a brožury s krátkou časovou platností. Přesto bilance vydavatelské činnosti knihoven nabízí několik námětů k zamyšlení.

Proč se počet vydávaných publikací zvyšuje? Vždyť vydávání publikací je časově náročná a drahá záležitost. Proč zůstávají tradiční publikace stále moderní, když existují webové stránky knihoven, které nabízejí levnější a bezkonkurenčně rychlejší cestu pro zveřejňování informací?

Proč vydávají jen některé knihovny? Proč některé knihovny publikují každý rok, a některé ještě nevydaly jediný titul ani za několik desetiletí své existence? Je to dané tradicemi, jedná se o prestižní záležitost nebo je základní podmínkou osobnost ředitele?

Proč se často mluví o nedostatku peněz na publikování? Některá pracoviště nemají peníze ani na základní propagační letáky, a jiná zajišťují financování velkých knižních projektů. Do jaké míry limitují finanční prostředky rozvoj publikační činnosti?

Na uvedené otázky je obtížné najít obecně platnou odpověď, můžeme jen připojit pár faktů, které vám pomohou zhodnotit aktivity vašeho knihovnického pracoviště.

V našich knihovnách se v roce 2004 vydalo o 44 % více titulů než v roce 2000, v průběhu tohoto období se rozšířila obsahová různorodost publikací a poprvé se objevily nové formy publikování, jako je kalendář nebo CD-ROM. Krajská knihovna vydala v letech 2000 – 2004 celkem 44 publikací, dále podle kategorií knihoven stojí pověřené knihovny s 56 publikacemi, v ostatních městských knihovnách bylo připraveno 35 titulů a neprofesionální knihovny mají 4 vydané tituly.

Publikační činnost vykazuje pouhá třetina profesionálních knihoven. Tradiční jsou periodicky se opakující tituly, např. výběr výročí, přírůstky, bibliografické přehledy z regionálního tisku, soupisy periodik, výroční zprávy nebo statistické výsledky. V poslední době bychom našli také pracoviště, které se zařadilo mezi publikující příchodem nového ředitele nebo pracovníka, který umí publikaci napsat. Několik málo knihoven – ale měřítkem zde není velikost knihovny nebo obce – zajišťuje vydávání publikací každoročně. Jsou to SVK Hradec Králové a Knihovna města Hradce Králové, městské

knihovny v Červeném Kostelci, Dvoře Králové nad Labem, Jaroměři, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou, Třebechovicích pod Orebem a jediná pravidelně publikující neprofesionální knihovna ve Skřivanech (oblast Hradec Králové). Jednorázovým publikačním počinem se během pěti posledních let představily městské knihovny Chlumec nad Cidlinou, Kostelec nad Orlicí, Nová Paka, Nové Město nad Metují a Police nad Metují.

Pro všechny zmíněné knihovny je vydavatelská činnost doplněním základních služeb a není určena pro zisk. Tituly určené pro knihovníky, publikace propagačního a informačního charakteru jsou zpravidla tištěny na strojích dostupných v knihovnách a jsou uživatelům poskytovány zdarma. O mnoho vyšší finanční náklady vyžadují profesionálně tištěné tituly, které vycházejí ve vyšším nákladu a často jsou opatřeny pevnou vazbou. V posledních pěti letech vyšlo takových knižních titulů více než třicet a jejich vydání bylo zajištěno sdružením finančních prostředků s jinými organizacemi, např. s městským nebo obecním úřadem, městským muzeem, městským kulturním střediskem, SKIPem, místními spolky, nebo získáním příspěvku z dotace na regionální funkce.

Z titulů vydaných v letech 2000 – 2004 stojí za připomenutí:*

- práce o historii a současnosti regionu, regionálních autorech a osobnostech

Anna Masaryková Rudolfu Černému (MěK Kostelec n. Or.),
 August Sedláček v Rychnově n. Kn. (MěK Rychnov n. Kn.),
 Báje a pověsti z Jaroměřska (MěK Jaroměř),
 Deset a jeden knihovnický týden Šrámkova Sobotka 1993 – 2003,
 Hromotluk – časopis Obecní knihovny ve Skřivanech,
 Hudebníci Novopacka,
 Spisovatelé Novopacka (MěK Nová Paka),
 Karel Poláček a jeho rodné město (MěK Rychnov n. Kn.),
 Kytice v nás – sborník k výročí vydání básnické sbírky (MěK Jičín),
 Nové Město nad Metují a okolí v pověstech a vyprávěních (MěK N. Město n. M.),
 Pevnostní hřbitov v Josefově (MěK Jaroměř),
 Pohledy do minulosti Nového Města n. Metují (MěK Nové Město n. M.),
 Ročenka knihovny a muzea v Jaroměři (MěK Jaroměř),
 Rodným krajem – vlastivědný sborník (MěK Červený Kostelec),
 Studentská léta Jiřího Gutha-Jarkovského v Rychnově n. Kn. (MěK Rychnov n. Kn.),

- publikace k výročí knihoven a knihovníků

Cestou knihovníka – Jaroslav Suchý (MěK Náchod),
 Veřejná knihovna v Rychnově nad Kněžnou 1871 – 2001 (MěK Rychnov n. K.),
 Seznam publikací Knihovny města Hradce Králové 1894 - 2004 (KM Hradce Králové),

- propagační publikace

Moje město a knihovna – kalendář na rok 2003 (MěK Jičín),
 Kalendář na rok 2005 – Pověsti Královédvorská (MěK D. Králové n. L.),
 Knihovny Královéhradeckého kraje se představují (SVK Hradec Králové),
 Kalendárium – propagační kalendář (SVK Hradec Králové),

- publikace pro práci s dětmi a dětské literární práce

časopis Hlásný truba (MěK Náchod),
 Malý slovník abstraktních pojmů + videokazeta (Police n. M.),
 Pohádky od kašny (MěK Jičín),

Okolo Řáholce (MěK Jičín),
Moje Kytice (KM Hradce Králové),
Výbor z Erbenovy Kytice – s ilustracemi dětí (MěK Dvůr Králové n. L.),
Pověsti Královédvorská (MěK Dvůr Králové n. L.),

-výběrové bibliografie

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna (MěK Jičín),
Druhá světová válka (OK Hradec Králové),
Josef Štefan Kubín (MěK Jičín),
Legionáři a ČSOL na Královéhradecku (OK Hradec Králové),
Marie Kubátová (MěK Jičín),

-sborníky a časopisy Literárního kroužku v Jičíně

Deset let literárního kroužku v Jičíně 1990 – 2000,
časopisy ČAJ pro chvíle pohody a KOBRA,
Jičínské poetické jaro 2004,
sborník Striptýz duše (MěK Jičín),

-bibliografická databáze

Noviny, časopisy, sborníky, ročenky a výroční zprávy vydávané na území Královéhradeckého kraje v letech 1800 -1965 (SVK Hradec Králové, zpracováno na CD ROM),

-odborné knihovnické tituly

Koncepce rozvoje a spolupráce knihoven Královéhradeckého kraje na období 2003 – 2005 s výhledem do roku 2008 (SVK Hradec Králové),
U NÁS – knihovnicko informační zpravodaj (SVK Hradec Králové),
Vedení obecní knihovny - příručka pro neprofesionální knihovníky (KM Hradce Králové a MěK Jičín).

* V článku jsou uvedeny pouze názvy některých vybraných publikací, úplný soupis publikační činnosti veřejných knihoven Královéhradeckého kraje je každoročně zveřejňován ve statistické ročence vydávané Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové pod názvem Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce...

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>